

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 680

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

645

P A T R I S T I C I .

646

Pro *Parte Tertia* hic eadem de *Hypocritis* Excerpta occurunt, de quibus ad *Cod. DCXXXVI.* mentem aperuimus. Nec est, quod addamus, nisi displicere, cum totum Operis hujus titulum de *Clauſtro Animaे*, quoniam de Clauſtro Animaे non nisi *unus* agat Liber, tum divisionem ejus in *Libros IV.* quorum saltem *primus* pene nihil de *Clauſtro*. Qua de re viderit, qui olim *Hugonum Victorini et de Folieto Opera* ad dentatiorem limam revocaturus est, quam quidem Promulgatores *Rothomagenses*.

III. fol. 105. *Incipit epistola domni Hugonis ad fratres de hamerisleve de soliloquio.* Initium: *Dilecto fratri G. ceterisque seruis christi Hamerisleue degentibus. &c.* Abfuit haec Epistola ab Exemplo, quod *Cod. DCCCCLXXIV.* produximus, cui ceterum consonat praefens, quod inscribitur: *Incipit soliloquium dilectionis de arra anime. et extat una cum Epistola T. II. edit. suprac. p. 223.*

CCVII. VII B. 3.

80 Codex membraneus lat. Sec. XV. Folior. 183. f. admodum nitide perscriptus et literis capitilibus auro, coloribusque variis complectitur *L. Coel. Laclantii Firmiani*, Scriptoris Seculi IV, *Opera*, fuitque olim, ut nomen adscriptum testatur, inter *Joannis Sambuci Pannonii Tyrnaviensis Philologi insignis κειμηλια.* Orditur ab elogiis, quae *Hierony-*

mus variis in locis *Laclantio* trahit, iisque *censuram* subjicit, quae hoc initio: *Laclantius quem nostri propter eloquentiam plurimum laudant &c.* primum occurrit in editione Veneta *Vindelini de Spira MCCCCLXXII. f. Censuram excipit Elenchus Capp. Librorum VII. Divinarum Institutionum*, qui et ipse jam in antiquissimis editionibus habetur. *Liber I. minio* inscribitur: *Laclantij Firmiani de falsa religione liber primus*, incipitque: *Magno et excellenti ingenio uiri &c.* Statim *lin. 1.* vocis *dedissent* alia manus syllabam di inferuit; plurimi enim Codices et Editiones antiquae *dedidissent* legunt. C. I. apostrophe tota *ad Constantinum Imp.* nobis deest. *Loca graeca* in ora libri manu coeva latine redduntur. C. VI. vocem *Toytb*, quae in Codicibus diversimode scribitur, relieto spatio noster transfiliit. C. XXIII. nobis in duo sectum est ita, ut a verbis: *Restant adbuc aliqua, XXIV. incipiat.*

L. II. C. 1. post verba: *Gestio enim deficiunt ea: Constantine Imperator*, illicoque post rectius legitur *conuictis inanibus*, quam *manibus*. C. IX. sub initium non habetur illa *περιουσιν*: *Sicut mater sine exemplo &c.* nec illa haeresin Manichaeam sapiens, quae mox subsequitur: *Fecit in principio bonum et malum &c.* denique nec longior illa: *Cur autem justus Deus &c.* quae verbis: *ad Deum deferat, et: Exorsus igitur &c.* subinde interjecta deprehenditur.

Ss 2

L. III.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 680

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

647

C O D I C E S

648

L. III. C. VIII. ubi Editores Parisini T. I. p. 205. 1748. 4. legunt et tueruntur *Clinicorum*, rectius noster *Cynicorum*; praeceps enim: *Peripateticorum et Stoicorum. Cynicorum* se nonnisi in Editionibus quibusdam reperisse adfirmant illi. C. XVIII. nobis in ea verba terminatur: *Cicerone et Catone seruatis.*

L. IV. C. I. lin. 1. desunt verba: *Constantine Imperator. C. XXX.* reliquis Haereticis enumeratis adduntur et *Ariani.*

L. V. C. I. lin. 1. adeps apostrophe: *constantine imperator*; recentior tamen calamus in margine addidit maxime. Sub finem post verba: *ad aniles fabulas contulisset*, non comparet illa Interjectio: *Unde apparet disertissimo &c. quam Isaeus in Ms. Bon.* se reperisse testatur. C. XI. sub finem recte: *Domitius (Ulp.) de Officio Proconsulis libro septimo. C. XII.* sub finem pro *diis suis cariosis* legitur *nariosis*, notaturque recentiore manu in ora: *quia thuris odore tantum coluntur. C. XVII.* sub initium noster quoque rejicit illam *περιουσίν*: *Volens aliud esse jus — nullum fore.* Rejicit et illam C. XXII. sub initium: *A multis enim non coluntur.*

L. VI. C. I. pro *et conscientia* probabilius noster legit *et scientiam*; sequitur enim: *sine quo nec sciri quidquam potest. C. IV.* pro *ad unius hostis infidias* habet *unius inuisibilis hostis. C. XXI.* contra Parisinam legit: *ab aliquo perito doctore fundati minus credunt.*

L. VII. C. V. his verbis finitur: *apud Deum et cum Deo semper*, praetermissa illa prolixa oratione, quam et Parisina ut minus Catholicam *Laßantio* abjudicat. C. XXVI. definit in haec verba: *et libenter hūs qui finixerint credunt.* Abest itaque *Peroratio ad Imperatorem*, quam Parisina post alias ut genuinam recepit. Totius Operis finis: *a domino consequamur.*

Fol. 155. p. 2. *Laßantii firmiani de ira dei ad donatum liber* incipit. Hoc minio. Libri initium: *Animaduerti saepe donate &c. C. III.* sub finem adeps illud: *nocere posse, prodeesse non posse. C. XII.* sub initium in textu legitur: *dum diuinitatis intellectus quo differimus a beluis in homine solo reperiatur justitiam qua &c.* In ora vero: *quia diuinitatis sapientia intellectus est quo differimus a beluis. In homine solo reperiri iustitiam qua &c. C. XVIII.* sub initium abest illa *περιουσίν*: *Sed defertur aliunde tanquam dubium, nec unquam potest esse scelus tam clarum, ut defensioni locus non sit, et ideo potest judex non, quam Parisina recipit. C. XXI.* in fine non male: *ut habeat homo respiendi sui facultatem, quae lectio Parisinis editoribus nullibi occurrisse videtur. Ad C. XXII.* adduntur haec verba: *Indignatur ergo aduersus peccatores. C. XXIII.* in duo nobis dividitur, XXIV. ab his verbis incipiente: *Quapropter nemo uaniloquentia philosophorum inductus &c.* Finis Libri: *et nunquam uereamur iratum.*

Fol.

2025-07-01

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 680

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

649

P A T R I S T I C I .

650

Fol. 170. *La<antij. fir. de opificio hominis ad Demetrianum Liber Incipit.* Haec rursus rubro. Libri exordium: *Quam minime sim quietus &c.* C. I. sub finem noster quoque legit: *oculis contrahari.* C. II. sub initium *pelli-bus legit pro pilis;* melius fortasse; non enim omnia animalia pilos habent. C. vero III. *boues luce,* cum *boves lucas* (Elephantes) aut *equos,* rescribendum esset. Sub finem C. IV. adsunt verba: *que reuerentia inter se? quis ordo?* quae Parisina repudiat. C. VII. post initium nihil de *imagine,* sed expedite legitur: *innumerabiles animantium preferat uarietates.* C. VIII. ubi de Sono in aures recepto sermo est, mallo nostri: *foramina ipsa conueharent,* quam Parisinae *cobiberent.* C. XI. duas interjectiones: *in quod spiritus reciproca vicissitudine commearet,* et: *ut fleti cervix,* ac *moveri facile possit,* non agnoscit noster. C. XIX. Oratio Manichaeismo favens et passim veteratori cuiquam attributa inserta est; incipit vero: *Dedit ei et constituit adversarium &c.* et finit: *vi<us prostratusque discedit.* Ultima Libri: *ad iter cælestè direxerit,* et rubro: *La<antii firmiani de opificio hominis liber finit.* Haec Speciminis instar de Codice, cuius notitiam *Heuman-*
no, *Bilnemanno,* *Lebrunio,* *Len-*
glectoque, ultimis *La<antii edito-*
ribus, non ingratam futuram fuisse mihi persuadeo.

CCVIII. VII. B. 15

Codex membraneus lat. Sec. 92 XV. Folior. 256. f. nitidissime exaratus, fronte et literis initialibus deauratis, artificioseque picturatis complectitur *Coelii La<antii Firmiani* Sec. IV. Scriptoris *Opera* locis graecis rite ubique insertis, et variis in margine castigationibus adpositis. Inscriptio purpurea sic habet charactere quadrato: *Firmiani La<antii Di-*
vinarum Institutionum Aduersus
Gentiles. Liber Primus. Libri omnes septem integerrimi sunt, non tamen in Capita divisi. Lectio passim proba, et ad recentissimas editiones, *J. Lud. Bünnemann* Lipsiensem 1739. 8. et Parisinam *J. B. Le Brunii* 1748. 4. intelligimus, accedens. Ita L. II. init. legitur: *conu<is inanibus.* L. III. restituitur: *nisi ornatu aliunde que-*
sito circumlitum fuerit ac politum. Sub finem L. IV. cum aliis Hæreticis nominantur et *Arriani.* Post init. L. V. ubi de *Cypriano* sermo est, non comparet interjectio illa: *Unde apparet disertissimo &c.* L. VI. init. et *Scientiam* legit noster, non *et conscientia.* Versus finem L. VII. abest tota illa ad *Constantinum* Imp. apostrophe, quae incipit: *Sed omnia jam sanctissime Imperator &c.* Haec speciminis ergo; plura enim jam ad praeced. *La<antii* Codicem adnotavimus. Illud addendum: graecorum locorum interpretationem latinam ipsi textui ubique insertam esse.